ANUL X. — Nr. 2754. 10 bani exemplarul (30 bani un nr. vechiŭ) DUMINICA, 12 (24) OCTOBRE 1886.

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :
In Capitală : Pentru 1 an 30 leĭ ; 6 luni 15 leĭ ; 3 luni 8 leĭ.
In Districte : „ 1 an 36 leĭ ; 6 luni 18 leĭ ; 3 luni 10 leĭ.
In Străinătate : „ 1 an 48 leĭ ; 6 luni 24 leĭ ; 3 luni 12 leĭ.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunciurĭ și Reclame a se adresa :
In România : La administrațiune, Passagiul Român, No 3 bis, Bucureștĭ ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La *Société Havas*, place du Bourse, 8.
In Viena : La *Heinrich Schalek*, I. Wollzeile, 14, Biuroul central de anunțurĭ pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, 58, Biuroul central de anunțurĭ pentru Germania.

ANUNCIURILE :
Linia mică pe pagina IV . . . . . 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 leĭ. — Reclame pe pagina III-a 2 leĭ.
Scrisorile nefrancate se refusă. — Articolii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE
din ziarele streine

Petersburg, 20 Octobre.

Astăzĭ vine o ploae de acuzărĭ contra Germaniei și Austriei. Katkow acuză pe aliați, că întărîtă pe regenții bulgarĭ contra Rusiei. Rusia fiind legată prin aranjamentele de la Skierniewice și Kremsier a trebuit să trimeată pe Kaulbars, fără să'ĭ fi dat la mână mijloacele spre a'și procura respect. Tot odată Cabinetul rus aștepta sprijinul Germaniei și Austriei, spre a înfrânge resistența regenților. Acum Rusia află din articolul foiĭ *Fremden-Blatt* din Viena, în ce mod agenții Austriei și Germaniei arată amiciția pentru Rusia. La această bănuială, aruncată asupra amiciției Puterilor vecine, se alătură și alte foĭ. Așa *Sowremia-Izwestia* amintește rĕsboiul din Crimeea și zice că toate loviturile, suferite de Rusia până în timpul maĭ recent, provin de acolo, că Rusia a uitat că drumul la Constantinopol duce prin Viena. Austria trebue să fie dată la o parte în cestiunea orientală și la nevoe să i se înfrângă resistența. In cele din urmă Rusia a rĕscumpărat cu sacrificiĭ enorme doŭ provinciĭ turcești pentru aliatul cel falș și continuă încă a fi păzitorul intereselor Austriei.

Paris, 20 Octobre.

Administrația polițienească a Spaniei se reorganisează militărește și țara se va împărți în patru districte marĭ polițienești sub comanda unor ofițerĭ din oștirea regulată.

Sofia, 20 Octobre.

După spusele lui Gadban există o înțelegere între Turcia și Rusia pe următoarele baze : Țarul garantează integritatea Turciei, reduce despăgubirea de resboĭ și primește dreptul să ocupe Dardanelele și să le întărească ; tot o dată s'a stipulat ocuparea Bulgariei de trupele ruse și ocuparea Rumeliei orientale de trupele turcești.

Sofia, 20 Octobre.

Generalul Kaulbars a adresat o nouă Notă ministrului de externe, d. Nacevici, în care îĭ comunică hotărîrea Rusiei, de a considera pe viitor de ilegale toate dispozițiunile regenței, ce vor sta în contrazicere cu sfaturile date de Cabinetul din Petersburg prin mijlocirea generalului Kaulbars, după ce până acum sfaturile bine-voitoare aŭ fost nesocotite și s'aŭ făcut alegerile pentru Sobrania cea mare.

Petersburg, 21 Octobre.

Journal de St. Pelersbourg spune că scăderea ce s'a produs de curând asupra fondurilor ruseștĭ nu este justificată, căcĭ afacerile bulgare nu sunt de natură a turbura pacea Europei. Toate Cabinetele recunosc drepturile incontestabile ale Rusiei și nimic nu face să ne temem că cestiunea nu se va rezolva în mod pacinic. Guvernanții bulgarĭ cunosc voința Rusiei, și trebue să sperăm că vor recunoaște necesitățile situațiunei. Nu știm ce mijloace va întrebuința Rusia, dar știm că ea posedă destule garanții în privința succesului sĕŭ final pentru a nu avea trebuință să se agite și să precipite evenimentele.

Berlin, 21 Octobre.

Contele Schuvaloff s'a întors de la vizita ce a făcut-o prințului de Bismarck.

Impĕratul, doue ore după sosirea sa aicĭ a ascultat mai multe rapoarte, a primit pe guvernatorul Berlinului precum și pe ministrul de resbel. După amiazĭ a primit pe contele Herbert de Bismarck.

Viena, 22 Octobre.

Contrariŭ depeșilor de sorginte rusească *Fremdenblatt* constată, că nu poate fi vorba de anarchie în Bulgaria nicĭ de condițiunĭ ce pot compromite ordinea saŭ pacea țĕreĭ până la întrunirea Sobranieĭ.

Guvernul bulgar a făcut tot cea ce era obligat prin legĭ să facă dar de acum înainte, există pentru dênsu posibilitate de a ține în seamă dorințele Puterilor și să se silească a stabili o bună înțelegere cu dânsele, fără a se depărta de datoriile ce'ĭ impune Constituțiunea.

Londra, 22 Octobre.

Ziarele englezești presupunênd un apropiat demers al Turciei, Rusiei și Franței, demers ce ar avea ca țintă evacuarea Egiptului, spun că Anglia nu poate evacua valea Nilului înainte de a fi îndeplinit cu totul sarcina sa.

Paris, 22 Octobre.

Journal des Débats declară că Anglia nu va reuși să sustragă afacerile Egiptului de la justul control al Puterilor interesate, și că ea întârziază evacuarea cu speranța ca complicațiunile europene ce caută chiar ea a provoca, saŭ ca încurcăturile din năuntru ale Franței să ușureze instalațiunea eĭ definitivă.

Serviciul telegrafic al „României Libere"

Petersburg, 21 Octobre.

Ziarul *Nowoe Wremea* zice, că spre a se câștiga timp, se așteaptă inițiativa Porții în cestiunea bulgară.

Se urmăresc cu mare atențiune evenimentele din Franța. Katkow scrie în organul sĕŭ : «Franța așteaptă momentul favorabil, care va sosi. Daca acesta va sosi și pentru alțiĭ, atunci nimenĭ nu va mai cădea în mrejele marelui vînător din Berlin».

Aceste cuvinte conțin oare-cum mărturisirea, că politica rusească nu poate face nimic în acest moment, fiindu'ĭ legate mâinile de intrevederea de la Franzesbad.

Petersburg, 21 Octobre.

Ziarul *Nowosti* îndeamnă pe guvernul rusesc să nu mai peardă timpul, ci să ocupe Bulgaria, căcĭ Rusia are tot dreptul moral de a pune cât mai curând capĕt comediei cu regența din Sofia. Indată ce primul soldat rus va călca pe pământul bulgar, nu va mai remânea nicĭ urmă de toții Stambulowii.

Budapesta, 21 Octobre.

Inspectorul sanitar, doctorul Olah, a inspectat treĭ circumscripțiunĭ ale Capitaleĭ și a constatat noĭ probe de negligență din partea organelor sanitare. El a intrat în mai multe case, în care aŭ fost în zilele trecute bolnavĭ și morți de holeră, și n'a găsit nicĭ o urmă de desinfectare. Intr'o curte eraŭ atârnate spre uscare rufe de la un mort de holeră ; împrejur se jucaŭ peste 30 de copiĭ. Intr'un alt loc nu se departasera nicĭ dejecțiunile celor bolnavĭ de holera și nu eraŭ arse lucrurile de pat și hainele celor morți de epidemie. La un bolnav n'a venit medicul treĭ zile, deși fusese chemat.

A se vedea ultime știrĭ pe pag. III-a.

București, 11 Octobre.

Moraliștiĭ sunt niște oamenĭ ursuzĭ ; eĭ bagă morala și în viața profesională și în viața politică.

Dascălul meŭ — mĭ-aduc aminte cu drag de dênsul — era foarte exigent în materie de onestitate. Să nu ne fi auzit mințind, că era vaĭ de noĭ. Ne ierta multe prostiĭ, dar mincĭuna orĭ vr'o faptă cu intenție rea, Doamne ferește. Ca să ne îndemne maĭ mult la studiŭ, bĕtrânul exagera valoarea muncii și biciuia ca imorală lenea. Așa ne spunea dênsul :

că orĭ-ce profesionist este dator să 'și cunoască bine profesiunea, căcĭ necunoscênd'o înșală lumea cu titula, compromite interesele oamenilor, pricinuește pagube uneorĭ foarte marĭ la ceĭ ce s'adresează la dênsul ; — și a înșela, a compromite, a păgubi, este imoral ;

judecătorul și avocatul sunt datorĭ a cunoaște bine știința dreptuluĭ, căcĭ altfel, daca priimește a fi judecător orĭ se anunță avocat, amăgește, compromite interese marĭ, primejduește onoarea și averea oamenilor ; — judecătorul și avocatul ignorant sunt imoralĭ ;

medicul este dator să cunoască bine ramura medicală în care se specialisează, căcĭ dacă n'o cunoaște și exercită profesiunea de medic poate să nimicească viața nenorociților ce vin cu încredere la dênsul ; — a omorî este o crimă, și decĭ medicul ignorant criminal este ;

comandanții superiorĭ aĭ oștiriĭ, profesoriĭ, etc., etc., sunt imoralĭ — zicea bĕtrênul — dacă nu 'și cunosc meseria lor, căcĭ profesând-o sunt niște șarlatanĭ, carĭ compromit uneorĭ interesele de viață ale uneĭ întregĭ societățĭ.

*
* *

Nu voiesc a discuta teoria moralistă de maĭ sus ; dar daca dênsa este adevĕrată, la ce concluziunĭ ne-ar duce aplicând'o la mulțĭ din ceĭ ce dețin puterea publică?

Daca este o datorie de onestitate ca orĭcine să se dovedească vrednic de posițiunea în care se află, — ce ar trebui să zicem despre toțĭ aceia carĭ, prin vîntul sorțiĭ, aŭ ajuns unde nicĭ cu gândul nu s'aŭ gândit, iar odată ajunși acolo nu sunt în stare de a 'și onora posițiunea lor?

Un ministru incapabil ca și un ministru leneș ar fi, după teoria de maĭ sus, niște fapturĭ imorale.

De ce?

Pentru că un ministru, maĭ ales într'un Stat tĕnĕr ca al nostru, este un factor hotărîtor în o mulțime de cestiunĭ ale departamentuluĭ sĕŭ, și că, de la inteligența și de la activitatea ce-o pune întru îndeplinirea sarcinii sale, atârnă întărirea și propășirea uneĭ părțĭ importante din viața Statuluĭ. Dacă ministrul e om harnic și competent întregul mecanism al departamentuluĭ sĕŭ se mișcă roditor sub impulsiunea talentelor luĭ. Dacă, din contră, ministrul este un om comod și mediocru, tot ce este pus sub a luĭ conducere se resimte de slăbiciunile capuluĭ, și aceste slăbiciunĭ se transformă maĭ departe în marĭ pagube materialĭ și moralĭ pentru Stat.

Dacă a face rĕŭ unuĭ seamĕn al nostru este imoral, cu cât maĭ imoral fi-va, când un ministru pricinuește rele marĭ la milioane de oamenĭ, carĭ constituesc Statul?

*
* *

Nu'mĭ plac personalitățile și de aceea nu voiŭ ilustra cu mândre nume această teorie ursuză, pe care vechiliĭ stăpânirii o vor califica de absurdă.

In veacul în care trăim s'aŭ subțiat tare obiceiurile ; moralitatea a devenit ceva eteric, impalpabil și invisibil. D'abia dacă maĭ auzĭ vorbindu-se de dînsa, când se comite un jaf prea bătător la ochĭ orĭ vr'o crimă ce sperie mulțimea. Cu ce drept ne-am maĭ încerca noĭ s'o aplicăm în viața politică?

Astăzĭ a amăgi, a exploata lumea cu promisiunĭ deșarte, a mințĭ, sunt calitățĭ prețuite în luptele politice. Cine se folosește maĭ bine de dînsele, este un om deștept. Ce abilitate ! esclamă corul nerozilor. Ținta este de a ajunge ; orĭce drum care duce la țintă este bun. Pas de vorbește acestora de moralitate... Te iaŭ în rîs. Pas de vorbește celor ce nu sunt demnĭ de posițiunile lor în Stat ;—te fac nebun.

Lumea se vede că e cu dînșiĭ, căcĭ daca n'ar fi, nu s'ar găsi unde se găsesc. Să'ĭ lăsăm în pace, căcĭ cuvintele *morală* este un cuvînt greŭ de înțeles. Cuprinsul luĭ variază după cultura individuluĭ. Cum să cerem de la orĭ-cine întregul luĭ înțeles ?

CRONICA ZILEI

M. M. L. L. Regele și Regina aŭ plecat azĭ din Sinaia la Curtea de Argeș.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ a plecat la Curtea de Argeș ca să oficieze sfințirea catedraleĭ.

Azĭ la orele 8 de dimineață d. general Radovici a inspectat corpul jandarmilor pedestri de la poliție.

Societatea *Tinerimea Română* ține, mâine Duminecă, 12 Octobre, la ora 1 p. m., ședință publică, la Universitate. Se va vorbi despre *Cirstianism la Românĭ*.

Avocații din Capitală se vor întruni săptămâna viitoare, se zice, ca să avizeze la modificările ce trebue introduse în legea pentru autentificarea actelor.

Aflăm că d-șoara Lucreția Fundescu, fica d-luĭ I. Fundescu, deputat și director al ziaruluĭ *Telegraful* a trecut cu succes esamenul de bacalaureat și a trecut la Universitatea din Gand ca să studieze medicina.

Românul află că Stoica Alexandrescu este bolnav din pricina torturelor ce i s'aŭ aplicat la poliție în 3 rînduri succesive prin aplicarea uneĭ mașinĭ, prin bătae cu nuele, și prin bătae cu sacĭ cu nisip.

Tot în acel ziar citim că instrucția cu frații Oroveanu s'a terminat și că de și nu s'a găsit în contra lor probe de culpabilitate, totuși sunt ținuți închiși.

Veniturile provisoriĭ ale căilor ferate române pe luna Septembre a. c. comparate cu veniturile pe aceiași lună din anul trecut, prezintă un spor de leĭ 451,667„01, și anume :

In Septembre anul trecut s'a incasat de la călĕtorĭ : 774,493„55 ;—bagaje : 29.960 și 37 ;—mărfurĭ de mare iuțeală ; 40.940„24 ; — mărfurĭ de mică iuțeală : 1.324.094„46; Total leĭ : 2.169.488„62.

Pe când în Septembre 1886 s'a incasat de la călĕtorĭ: 854.199„28;—bagaje: 35.543 și 37 ; mărfurĭ de mare iuțeală : 46.984„08 ; mărfurĭ de mică iuțeală : 1.514.940„28 ; — total : 2.451.667„01.

In magaziile gării din Iași și din Ungheni se află o mare cantitate de porumb și grâŭ destinat pentru Rusia.

Expoziția agricolă și industrială a jud. Iași se deschide Marți 14 curent.

De la 29 Septembre și până la 6 Octobre s'aŭ constatat în Iași 959 casurĭ de vărsat de oĭ.

Intendentul moșii Mârșea, jud. Vlașca, anume Nicu Niculescu, în ziua de 5 c., a fost trântit așa de rĕŭ de calul sĕŭ pe care umbla călare pe moșie, în cât peste puține ceasurĭ a murit.

In urma cercetărilor făcute la Sinaia, în privința furtuluĭ de 4,000 leĭ, s'a aflat că santinela de gardă în camera casieruluĭ s'a încercat în noaptea de 7—8 curent, ca să spargă lada în care eraŭ închiși baniĭ, dar că nu avusese timp din causă că'l ajunsese schimbul. Nu trecu însă mult după aceasta și se întoarse în casierie unde propuse sentineleĭ ca să spargă amêndoĭ lacătul de la lada cu banĭ, să ascunză baniĭ unde-va în pădure și pe urmă să'ĭ împartă frățește. Zis și făcut. Acum însă autorul furtuluĭ tăgăduește a fi îndemnat la acest fapt pe sentinelă, pe când aceasta stărue în mărturisirea sa. Ceĭ 4,000 de leĭ nu s'aŭ găsit nicăerĭ.

In Iași s'aŭ făcut 10 căsătoriĭ în intervalul 28 Septembre până la 5 Octobre. Aŭ murit 22 copiĭ până la vêrsta de 10 anĭ și 19 persoane de diferite vêrste, între carĭ Elena Suigi-Bașa de 120 anĭ.

DECRETE

Sub-șeful de fanfară Matache Iordache, din regimentul 24 dorobanți, se numește capel-maestru clasa III, la fanfara aceluĭ regiment.

D. Al. Tănăsescu, actual impiegat de cancelarie în serviciul exterior al vămilor, este numit în funcțiunea de verificator-taxator în acelaș serviciŭ, în locul d-luĭ Eduard Gheleme, înainte.

DIN AFARA

Anglia și Bulgaria.

Am dat un extras telegrafic despre atitudinea Angliei în cestiunea bulgară, arătată în ziarul *Observer*. Articolul conține unele pasaje remarcabile, precum sunt următoarele :

«Conducĕtoriĭ Germaniei, orĭ-carĭ ar fi eĭ, vor trebui încă mulțĭ să aibă în vedere pericolul amenințător al uneĭ coalițiunĭ franco-ruse. Alianța triplă, cât timp durează, înlătură această eventualitate și de aceea Germania va fi tot-d'auna gata să sacrifice chiar scopurĭ, carĭ îĭ zac maĭ mult la inimă, de cât prosperitatea Bulgarieĭ, spre a mânține alianța sus zisă. De asemenea și Austria are interesul cel maĭ mare să păstreze înțelegerea cu Germania. Austria e astăzĭ numaĭ un conglomerat de State desbinate, ce sunt ținute la o laltă numaĭ prin preponderanța elementuluĭ german. Daca Germaniĭ îșĭ vor perde supremația, atunci s'a isprăvit cu Austria și spre a păstra acestă supremație, este pentru Austria un ce esențial să aibă o alianță ofensivă și defensivă cu Germania. Alianța cu Germania este într'adevĕr o cestiune vitală pentru Austria și orĭ cât ar fi presiunea rusească asupra politiceĭ prințuluĭ Bismark contrarie intereselor și tradițiunilor Austrieĭ, dînsa trebue să accepte această politică, daca de aci depinde sprijinul Germaniei.

Din ceĭ treĭ membriĭ aĭ alianțeĭ Rusia are poate maĭ puțin motiv de a dori ca alianța să continue. De aci urmează, că Rusia e stăpână pe situație până la un punct oare-care. E de prisos să maĭ menționăm, că atât Austria, cât și Germania aŭ interese, pe carĭ nicĭ o dată nu le-ar sacrifica pentru a mânține alianța celor treĭ împĕrați. Dar aceste interese sunt altele, iar nu soarta Bulgarieĭ. Numaĭ sub presiunea cea maĭ extremă Austria ar admite, ca Rusia să anexeze Bulgaria, daca n'ar fi și ea despăgubită printr'un teritoriŭ la Marea Egee. De altă parte Germania, de și îĭ este indiferentă înființarea unuĭ protectorat în Bulgaria, nu poate suferi ca Țarul să silească pe Austria, să se despartă de aliatul sĕŭ. Așa dar nicĭ pentru Austria, nicĭ pentru Germania independența Bulgarieĭ nu merită un resboĭ. Intr'un chip saŭ altul influența rusească va domina în Bulgaria. După toată probabili-

www.dacoromanica.ro

tatea acest scop se va ajunge fără rĕsboĭ. Daca însă resistenţa Bulgarilor va face necesară o ocupaţiune rusească, atunci Germania şi Austria se vor supune necesităţii, daca ocupaţiunea nu va lua caracterul uneĭ anexiuni directe. Anglia n'are puterea, chiar de ar voi, să înceapă o campanie contra Rusieĭ în Bulgaria. Daca va veni odată timpul, ca Anglia să considere de necesar a întâmpina pe Rusia cu armele, pentru siguranţa sa, atunci va alege cu totul un alt teatru de rĕsboĭ, iar nu Bulgaria.„

PARTEA LITERARĂ

Realismul în Literatura Contimporană [1])

Nicĭ odată nu s'a vĕzut pe terenul literaturеĭ un antagonism maĭ viŭ între douĕ curente contrare, ca în veacul nostru. Această mişcare, manifestată în prima jumĕtate a secoluluĭ sub numele de *clasicism* şi *romantism*, continuă astăzĭ sub nume de *idealism* şi *realism*, saŭ după noul epitet, *naturalism*.

Ce însemnează aceste numirĭ ? Intru cât curentele arĕtate prin ele sunt conforme principielor arteĭ ?

Să luăm pentru astă dată numaĭ unul din cele treĭ curente menţionate : *realismul* saŭ *naturalismul în literatura contimporană*.

Voĭ încerca să arăt maĭ întâiŭ principiul esteticeĭ naturaliste ; voi vorbi apoĭ despre modul de vedere al naturaliştilor în alegerea subiectelor literare, şi despre forma scriereĭ ; şi ca urmare a acestora, despre raportul dintre ştiinţă şi poesie.

I.

Literatura estetică, asemenea ştiinţeĭ, are misiunea de-a ne releva natura, maĭ ales natura morală a omuluĭ, arătându-ne fenomenele vieţeĭ în toate secretele şi amănuntele lor.

Ca să 'şĭ ajungă acest scop, poetul şi omul de ştiinţă are trebuinţă să observe el însuşĭ lucrurile şi oamenĭĭ despre carĭ scrie. Şi încă observaţiunea întêmplătoare în literatură ca şi în ştiinţă, nu este de ajuns ; trebue observaţiunea făcută înadins şi cu sistemă.

Acest mod de-a înţelege teoria literară este în sensul realiştilor. Insă scriitoriĭ realiştĭ din zilele noastre nu se mărginesc la imitaţiunea naturеĭ, cum a fost ea înţeleasă de la Aristotele. Literatura, după eĭ, trebue să fie o copie a realităţeĭ făcută dupe metodul experimental întrebuinţat în ştiinţele naturale. *Determinismul* şi *metodul experimental*: pe aceste douĕ principiĭ se întemeiază estetica naturalistă. „Formula noastră„, — zice E. Zola în *Lettre à la jeunesse*, — „este formula fisiologiştilor, himiştilor şi fisicilor.“

Dar care este terenul şi carĭ sunt mijloacele experimentariĭ pentru dramaturg şi romanţier? *A experimenta* însemnează a reproduce după voinţă fenomenele naturale, ca să putem constata cu siguranţă şi cu precisiune legile lor şi causele ce le determină şi de unde vine vorba *determinism*. Poate oare scriitorul să pună la încercare persoanele, pe carĭ are să le reproducă în poema sa, cum face de exemplu, fisiologistul cu animalele pe carĭ vrea să le studieze ? Nu. El are însă toată posibilitatea de-a-le studia observându-le ; poate inventa situaţiunile necesare pentru a provoca manifestarea caracterelor ; poate trage folos din observaţiunile altora şi din resultatele ştiinţeĭ. Inspiraţiunea poetică născută astfel, a adus la rândul sĕŭ adeseorĭ marĭ serviciĭ ştiinţeĭ.

Criticiĭ realiştĭ âncă nu afirmă maĭ mult. Tocmaĭ pentru că nu împărtăşesc în toate vederile acesteĭ şcoale, aş voi să mĕ servesc în acest studiŭ cât voĭ putea, de autorităţile eĭ. Iată ce zice Emile Zola, capul şcoaleĭ naturaliste în Franţa, despre aşa numita invenţiune, saŭ despre studiul temeĭ literare : „Romanţierul inventează şi el, inventează un plan, o dramă ; nu maĭ că aceasta nu e de cât un capĕt al drameĭ, este prima istorie venită pe care viaţa din toate zilele i-o dă în totdeauna. Apoĭ, în economia lucrăreĭ sale, aceasta numaĭ are de cât o foarte mică importanţă. Faptele nu sunt într'ênsa de cât ca desvoltările logice ale persoanelor.„

„Romanţierii stabilesc maĭ toate lucrările lor pe însemnărĭ, luate în timp îndelungat„.

„Unul din romanţieriĭ noştri naturalişti voeşte să scrie un roman despre lumea teatrelor. El pleacă de la această idee generală fără să aibă încă vre-un fapt saŭ vre-o persoană. Prima sa grije va fi de a aduna în note tot ce poate şti despre această lume, pe care vrea s'o zugrăvească. A cunoscut pe cutare actor, a vĕzut cutare scenă. Iată deja documente, cele maĭ bune, acelea carĭ s'aŭ desvoltat în el. Apoĭ va începe adunarea materialuluĭ, va face să vorbească oamenĭĭ ceĭ maĭ bine informaţi în cestiune, va colecţiona cuvinte, naraţiunĭ portrete. Şi aceasta nu e totul ; el va merge pe urmă la documentele scrise şi va citi tot ce'ĭ poate fi folositor. In sfîrşit va visita locurile ; va trăi câte-va zile într'un teatru, ca să cunoască cele maĭ micĭ unghiuleţe ; va trece serile în loja uneĭ actriţe ; se va familiariza cât maĭ mult cu lumea dinprejur.„

„Şi după ce a luat o dată cunoştinţă de toate elementele trebuincioase, romanul sĕŭ, cum am zis, se va compune de sine. Romanţierul nu va avea de cât să distribuească în mod logic faptele. Din tot ce va fi auzit, se va desfăşura drama, istoria de care are trebuinţă pentru a construi scheletul capitulelor sale. Interesul nu maĭ stă în raritatea acesteĭ întêmplărĭ ; din contră, cu cât va fi maĭ de rînd şi maĭ generală, cu atât va deveni maĭ tipică. A face să se mişte persoane reale într'un mediŭ real, a da cititoruluĭ un petec din viaţa omenească, tot romanul naturalist stă în aceasta[1]).

Aşa dar, după cum am zis la început, prin metodul experimental în literatură nu se înţelege alt-ceva, de cât obeervaţiunea făcută înadins şi cu sistemă asupra fenomenelor cunoscute din întêmplare, ca să le putem constata în mod ştiinţific. In asemănare cu cel fisic este ast-fel numaĭ o analogie de metod experimental.

[1]) Din *Convorbirĭ Literare*.

[1]) E. Zola : „Le roman expérimental.„

II.

Să trecem acum la alegerea şi expunerea subiectuluĭ în opere literare. Să admitem, că arta şi literatura ar putea studia, întocmaĭ ca ştiinţa, atât condiţiunile fisice şi sociale, cât şi pe cele fisiologice şi morale, saŭ, ca să vorbim în limbagiul ştiinţeĭ, atât mediul exterior cât şi mediul interior, care amêndouĕ determină caracterul omuluĭ şi fenomenele vieţeĭ luĭ. Oare prin simpla şi exacta copiare a naturеĭ se pot crea în adevĕr opere de artă ?

— Da, rĕspund realiştiĭ. „Romanul naturalist„, zice Zola, „este o simplă cercetare asupra naturеĭ, a fiinţilor şi a lucrurilor. El numaĭ pune dar interesul sĕŭ în ingeniositatea uneĭ fabule bine inventate şi desvoltate după anumite regule. Imaginaţiunea nu maĭ are rol ; intriga e de puţină importanţă pentru romanţier, care nu se îngrijeşte nicĭ de expoziţiune nicĭ de nod, nicĭ de desnodĕmânt ; înţeleg că nu intervine pentru a tăia saŭ a adăuga ceva realităţiĭ că nu fabrică o maşinărie de tot felul de bucăţĭ, după trebuinţele uneĭ ideĭ preconcepute. El pleacă de la puntul, că natura e de ajuns ; trebue a o primi aşa cum este fără de a o modifica, nicĭ a o atinge în nimic; ea e destul de frumoasă, destul de mare, ca să aducă cu sine un început, un mijloc şi un sfîrşit. In loc de-a închipui o aventură, de a complica, de-a pregăti isbucnirĭ teatrale, care din scenă în scenă să conducă la o conclusiune finală, scriitorul ia din viaţă istoria uneĭ fiinţe saŭ a uneĭ grupe de fiinţe, ale căror fapte le înregistrează cu exactitate. Lucrarea devine un proces-verbal, nimic maĭ mult ; ea n'are de cât meritul observaţiuni exacte, al pătrunderеĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin adâncĭ, a analizeĭ şi al lănţuriĭ logice a faptelor.„ [1])

Iată acum şi un alt pasagiŭ din aceiaşĭ carte a luĭ Zola : „Fără îndoială, trebue o silinţă, trebue a descurca din chaosul vieţeĭ formula simplă a naturalismuluĭ. Aci e dificultatea ; a face ceva mare cu lucrurĭ şi persoane, pe care ochiĭ noştri, deprinşĭ cu privirea de toate zilele, a terminat prin a le vedea micĭ. E maĭ lesne, o ştiŭ, să presintĭ publiculuĭ o marionetă ; să numeştĭ marioneta Carol cel Mare, şi s'o umfli atât de mult prin tirade, în cât publicul să creadă că vede un colos. Aceasta este maĭ comod de cât a lua un burgez din timpul nostru, un om grotesc şi rĕŭ îmbrăcat, şi a scoate din el o poesie sublimă, a face din el, spre exemplu, pe tata Goriot, un tată care 'şĭ dă sufletul din el pentru fiicele sale, o figură atât de enormă de adevĕr şi iubire, că nicĭ într'o literatură nu'ĭ poţĭ găsi pereche [2]).

In loc de a confrunta aserţiunea de maĭ sus a luĭ Zola cu ideile altor autorĭ, am preferit a-ĭ pune alăturea această citaţiune a cuvintelor sale. Dacă din această explicare, ce numitul autor dă principiuluĭ literar formulat maĭ sus, nu este o contradicţiune, ea ne arată cel puţin spiritul formuleĭ naturliste. Da ; literatura estetică trebue să fie o imitaţiune a naturеĭ ; însă o imitaţiune care se distinge prin o *pătrundere maĭ mult saŭ maĭ puţin adâncă a analizeĭ şi prin înlănţuirea logică a faptelor*; un „proces-verbal„ al vieţeĭ dacă voiţĭ, însă un proces-verbal făcut de un artist care ştie *descurca din chaosul vieţeĭ formula simplă a naturalismuluĭ*, a căruĭ privire nu se opreşte la suprafaţă, ci pătrunde fondul lucrurilor şi vede legătura lor necesară, care în expunere ştie ce părţi să aleagă şi ce părţi să lase afară, ca prin opera sa să ne deştepte în minte imaginea realităţeĭ aşa cum a vĕzut'o el.

[1]) E. Zola : „Le naturalisme au théatre.„

[2]) E. Zola : „Le naturalisme au théatre, p. 21.

A face o operă de artă, înseamnă în adevĕr a imita natura, însă nu a o copia. Şi cât de mare e deosebirea între aceste doĕ lucrărĭ, ne arată chiar înţelesul ce dăm în vorbirea de toate zilele cuvintelor *artist* şi *copist*. Pe unul îl admirăm, de altul vorbim cu un fel de dispreţ. Copia este fotografia, saŭ maĭ bine zis, figura de ceară a unuĭ om, care ne dă exteriorul corpuluĭ cu toate amănuntele luĭ, însă numaĭ atâta ; şi tocmaĭ prin aceasta ne opreşte de a maĭ vedea alt ceva. Imitaţiunea inteligentă este portretul făcut de mâna unuĭ artist ; el nu ne dă de cât liniamentele principale, cu unele însuşirĭ de nuanţe, dar lasă câmp liber închipuirĭ, care pe temeiul datelor ce i se presintă vede pe însuşĭ omul cu caracterul, inteligenţa şi simţimintele ce-l însufleţesc şi-l vede cu ochiĭ artistuluĭ, iar nu cum am putea-o face noĭ, fără ajutorul acesteĭ explicărĭ ce ne dă opera de artă.

Daca ast-fel înţeleg naturaliştiĭ teoria arteĭ şi literaturеĭ, nu cred că ar fi de zis ceva în contra lor. Dar atunci nu numaĭ eĭ, ci şi Shakespeare, Michel-Angelo, Dante, Bocaccio, Eschil, Sofocle şi Omer. Atunci artiştiĭ şi scriitoriĭ marĭ din toate timpurile sunt naturaliştĭ, chiar când nu zugrăvesc superstiţiunile timpuluĭ lor.

(*Va urma*). **M. Străjan.**

ECOURI STREINE

In Corsica

Un locuitor din Cerviane, în Corsica, Philippe de Poli, după o înţelegere de maĭ nainte, s'a întâlnit pe moşia sa cu o fată tênără, Marianna Alfiero. Ceĭ doĭ tinerĭ steteaŭ de vorbă sub un castan, când fură surprinşĭ de don Pierre Alfiero, vĕrul Mariannеĭ.

Don Pierre, împins de gelosie, scoase un pistol şi trase asupra tinerilor. Poli, voind să scape pe Marianna, primi un glonţ în umere.

Don Pierre fugi, Marrianna, după ce îngriji de rana luĭ Poli, luă un revolver şi urmări pe asasin cu o energie rară. Ea 'l găsi, după 2 ceasurĭ, vorbind în câmp cu doĭ păstorĭ. Fata schimbă cu el câte-va vorbe, apoĭ trase revolverul din buzunar şi descărcă doĕ focurĭ asupra vĕruluĭ sĕŭ rănindu'l greŭ. Apoĭ fata fugi în munţĭ, unde nicĭ până astăzĭ nu i s'a dat de urmă.

O nouă Barbara Ubrik

Din Agram i se scrie ziaruluĭ *Pester Lloyd*, următoarea crimă îngrozitoare : In casa sublocotenentuluĭ Lichtenberg din Belovar trăia de maĭ multĭ anĭ vĕduva de 85 anĭ a căpitanuluĭ Piatovski. Dênsa se folosea de o pensiune de 26 fl. pe lună. Tot în aceeaşĭ casă locuia şi oficialul pensionat Predavacz. Până când trăia Lichtenberg o ducea bĕtrâna vĕduvă destul de bine. După moartea luĭ însă aŭ încuiat Predavacz şi vĕduva luĭ Lichtenberg pe biata bătrână într'o cămară mică, umedă şi întunecoasă, unde a petrecut culcânduse numaĭ pe paie şi aproape goală 1½ an. Numaĭ ca din întêmplare a aflat un anume Babics despre starea îngrozitoare a bĕtrâneĭ. Acest Babics a denunţat apoĭ faptul poliţieĭ, şi în urmă s'a făcut o cercetare din partea doctoruluĭ Roblek. Comisiunea a aflat pe sĕrmana bĕtrână, slăbită şi murdară pe patul eĭ primitiv. Un miros nesuferit cuprindea camera. Indată ce a zărit bĕtrâna comisiunea, a erupt în cuvintele : «Mulţumescu'ţĭ Dumnezeule! Domniĭ aŭ venit să mĕ libereze !» Apoĭ auzind vocea vĕduveĭ Lichtenberg a început a tremura în tot trupul, şi s'a încercat a spune comisiuneĭ, că doamna Lichtenberg e binefăcĕtoarea eĭ. Biata femee credea cele spuse de vĕduva Lichtenberg şi anume, că din pricina bĕtrâneţeĭ nu maĭ primeşte pensiune, ci Prevadacz şi vĕduva Lichtenberg o susţin de milă. Apoĭ a fost transportată bĕtrâna în spitalul de acolo, unde spuse că numaĭ de frica vĕduveĭ Lichtenberg, a afirmat cele spuse, şi că era bătută maĭ în toate zilele. Cazul acesta a fost arĕtat procurorului care va şi trage la rĕspundere pe făptuitorĭ.

Contesa Arnim.

Am relatat maĭ de mult despre dispariţiunea contesеĭ Arnim, care suferea de alienaţiune mentală. Contele Arnim a cheltuit sume enorme pentru căutarea contesеĭ, dar fără resultat. Acum iată ce scrie o foae germană : Croitorul Merkel din Langenbrand avea o soacră, care suferea de alienaţiune mentală. Intr'o zi bĕtrâna dispăru. Merkel cu doĭ cumnaţĭ aĭ sĕĭ plecă să o caute şi, bănuind că se va fi înecat, apucară pe lângă fluviul Murg. De o dată Merkel strigă : «O doamne, iată mama !» Eĭ se apropiară de cadavrul ce zăcea într'un tufiş pe mal, şi zărind brăţara de aur la mâna cadavruluĭ, ştiură îndată că era contesa Arnim. Eĭ alergară în sat şi făcură cunoscut primaruluĭ ; acesta înştiinţă prin telegraf pe comitele Arnim. Se zice că nu se poate descrie scena când comitele şi-a vĕzut şi recunoscut soţia. Ceĭ carĭ aŭ găsit cadavrul vor primi premiul de 10,000 mărcĭ şi darurĭ bogate. Marele duce de Baden a trimes pe adjutant să 'ĭ aducă ştirĭ maĭ exacte. Perechea imperială a pus deasemenea să i se comunice asupra amănuntelor acestuĭ cas tragic.

Faptă îngrozitoare

Soţia unuĭ măcelar, Francis Leader, dintr'o comună lângă Tamisa, în Anglia, după ce s'a certat cu soţul sĕŭ, a plecat seara de acasă, luând cu sine pe ceĭ patru băeţĭ aĭ sĕĭ, în etate de la 3 până la 9 anĭ şi pe al cincilea în braţe. Ajungând la gârlă a zis copiilor : «Trebue să murim !» şi a sărit în apă strigând copiilor să o urmeze. Doĭ băeţĭ ascultară ordinul mumeĭ şi săriră după dênsa ; doĭ maĭ marĭ rĕmaseră pe mal plângând şi ţipând. Vĕzênd că mumă-sa şi fraţiĭ sĕ înece, băiatul de 9 anĭ tîrî după sine în apă pe cel de 7 anĭ. Numaĭ acesta a reuşit să iasă la mal şi să scape, toţĭ ceilalţĭ s'aŭ înecat.

Onoarea şi viaţa

Acum câte-va zile s'a terminat în Rusia un proces mare, în care aŭ fost recunoscuţĭ de vinovaţĭ maĭ multĭ ingineri finlandezĭ, că aŭ defraudat banĭ de aĭ statuluĭ. Intre ceĭ

FOIŢA ROMANIEI LIBERE
— 10 Octobre — 1

IDIL IN ROŞENI

NUVELĂ
DE
BRET HARTE

Alecu era grozav de beat. Dormea colo sub o tufă de azalee tot în acea stare precum se întinse înainte de asta cu vre-o câte-va ore. Cât a dormit acolo, nu ar fi ştiut să ţi-o spună, şi nicĭ că'ĭ păsa de asta; cât maĭ stă acolo, şi asta tot aşa de indiferentă şi nesigură întrebare era pentru el. Filosofia calmă, care isvora din starea luĭ corporală, domnea şi pătrundea şi în sufletul sĕŭ.

Vederea unuĭ om beat, şi maĭ ales a acestuĭ om, cu părere de rĕŭ, dar trebue să vĕ mărturisesc, nu era ceva lucru de mirat în Roşenĭ. Un glumeţ din comună, puse pe un par o tablă la capul luĭ Alecu, pe care eraŭ scrise vorbele următoare : „Efectul ţuicеĭ d-luĭ Ciurcă te omoară şi la patru-zecĭ de stânjenĭ„ lângă astea o mână, care arăta către cârciuma d-luĭ Ciurcă. Dar asta, ca maĭ toate glumele de pe aicĭ, aşa gândesc, a fost maĭ mult cestiune de personalitate, şi observaţiunea făcută pare-mi'se, maĭ mult se referea la beţie, de cât biciuia efectul aceleia. Neţinênd socoteală de această neînsemnată excepţie, Alecu dormea în linişte. Un catâr care scăpase de stăpânul sĕŭ şi care mugulea iarba rară de prin prejur, mirosi cu oareşĭ-care curiositate pe acest om întins aicĭ; un câine ce se învêrtea pe aicea, cu acea profundă simpatie pe care acest soĭ de animale o aŭ faţă de oamenĭĭ beţĭ, îĭ linse cismele pline de praf şi făcêndu-se colac lângă picioarele luĭ, clipea cu un ochiŭ spre cer.

Intr'astea umbrele brazilor încetul cu încetul începură a se mări, până ce în urmă trecură peste drum şi dincolo apoĭ împestriţară livezile cu nişte vĕrgĭ negre şi galbene. Căruţele ce umblaŭ pe acolo făcură un praf şi praful acesta cam roşu, apoĭ îl presără, nu tocmaĭ frumos pe omul lungit acolo. Soarele se cobora tot maĭ jos, şi Alecu nicĭ nu se mişca. Dar liniştea luĭ filosoficească, cum se întâmplă asta şi cu alţĭ filosofĭ, era de aceia turburată.

Domnişoara Maria, cum îĭ ziceaŭ copii, cărora tocmaĭ acum le-a dat drumul din şcoala din dosul brazilor, a plecat la plimbarea eĭ de după amiazĭ. Vĕzênd o prea frumoasă creangă în tufişul de acilea de peste drum, trecu drumul să rupă acea creangă. Cu oareşĭ-care silă trecu prin praful roşu, pe care 'l înconjura pe unde nu maĭ el putea. Şi aci dădu din întâmplare peste Alecu.

Firește că făr de un staccato de strigăt femeesc — nicĭ că se putea. Dar după ce se achită prin asta de datoria sexuluĭ eĭ slab, îşĭ luă curagiŭ şi se opri pentru un moment, cel puţin la şase paşĭ de monstrul lungit pe iarbă — ţinêndu-se gata de fugă şi strîngându-şĭ în mână şorţul eĭ alb. Dar din tufiş nicĭ voce nicĭ mişcare nu se auzea. Puţin trecu atunci nainte şi zise cu murmur : „Dobitoci !„ — sub care titlu măgulitor de sigur înţelegea în sine pe toţĭ bărbaţiĭ din Roşenĭ. Căcĭ d-şoara Maria avêndu-şĭ şi ea ideile sale scrupuloase, de sigur nu apreţia în deajuns acea viaţă de derbedeŭ, pentru care Californieniĭ lăudaŭ pe fraţiĭ lor, şi poate ca nouă venită aicĭ, în privinţa asta era şi cam mărginită.

Cum stătea acolo, observase că soarele bate prea tare în capul luĭ Alecu, şi după părerea cĭ, îl încălzea într'un mod ce este contra higieneĭ, şi că pălăria stă aşa de o parte, fără de nicĭ un rost. Să ridice asta şi să-o pună pe faţa luĭ Alecu, era un lucru, care cerea mult curagiŭ, maĭ ales că acesta avea şi un ochiu deschis. Dar totuşĭ o făcu şi după aceia se retrase frumuşel. Dar uitându-se îndărăt, cu mirare observase, că pălăria iar este aruncată la o parte, iar Alecu se sculă şi zise ceva.

Lucrul stătea aşa că Alecu în liniştea profundă a sufletuluĭ sĕŭ, era mulţumit cu razele bine-voitoare şi calde ale soareluĭ, că din copilăria sa nicĭ o dată nu-ĭ plăcea să doarmă cu pălăria în cap; că este nebun, în genere cine poartă pălărie; şi că în privinţa asta el este stĕpênul sĕŭ, face cum vrea, are toată puterea. Asta era convingerea luĭ dinlăuntru. Din nenorocire însă, expresiunea luĭ externă rĕmase cam obscură, mărginindu-se la vorbele : „Soare! Ce greşeală? Străluceşte frumos! Nu-ĭ aşa ?„

D-ra Maria se opri şi luându'şĭ curagiul întrebă de la cuvenită distanţă că : voeşte ceva ?

„Străluceşte ? Ce greşală ?„ continuă Alecu aşa în el.

— Scoală-te, omule strigă d-ra Maria iritată, scoală-te şi du-te acasă.

Alecu se sculă cum-va, cu multă greutate în picioare. Era înalt de şase picioare şi d-ra Maria se uita la el cu groază Merse nainte cam împedicându-se şi apoĭ se opri.

—Să mĕ duc acasă ? întrebă dintr'o dată maestos.

—Du-te, şi te scaldă, respunse d-ra Maria uitându-se cu scârbă la această figură murdară.

Spre marea eĭ fricĭ Alecu numaĭ de cât se desbrăcă, îşĭ aruncă cismele din picioare şi croeşte-o, fugi peste movilă d'adreptul spre rîŭ.

—Indurate Doamne! omul acesta se înecă? strigă speriată d-ra Maria şi apoĭ cu o hotărîre de femee fugi şi se încuiă bine în şcoală.

Seara, cum stătea la masă cu stăpânasa de casă, cu nevasta feraluluĭ, d-ra Maria întrebă de ea, într'un ton foarte modest, că fost'a vre-o dată bărbatul eĭ beat ?..

— Eĭ! eĭ! rĕspunse jupăneasa Buzdugan, ia să mĕ gândesc : eĭ! eĭ! nu a fost beat de la cele din urmă alegerĭ.

D-ra Maria ar fi voit să o întrebe, că bărbatul eĭ la ocasiunĭ de astea îĭ place ca să se culce la soare ? şi că'ĭ strică ore baia rece ? dar asta cerea explicaţiĭ, ce ea nu ar fi voit să dea. S'a mulţumit dar cu atât că privea cu ochiĭ eĭ cenuşiĭ faţa roşie a jupâneseĭ Buzdugan, şi după aceea se lăsă de acest obiect

In ziua următoare asta scrise celeĭ maĭ iubite prietină a eĭ la Boston.

Va urma.)

Trad. de **Ioan Rusu.**

www.dacoromanica.ro

condamnaţi era şi şeful direcţiunii inginerilor, colonelul Bernard. Când fu să se execute sentinţa asupra dînsului şi i se luară de pe piept decoraţiunile şi fu desbrăcat de uniformă, spre a'i da haine de arestant, colonelul fu lovit de apoplexie şi căzu mort la pământ.

VARIETATI

Tâlharii în Rumelia.— Nu numaĭ în Albania, Macedonia şi în giurul Saloniculuĭ fac tâlharii o mulţime de prădăciuni, dar şi în Rumelia se află acum o mulţime de bande, care daŭ foc satelor şi prind oamenii bogaţi, neeliberându'i de cât atuncĭ, când aŭ primit ca resplată o sumă mare de banĭ. Ţinutul maĭ mult infectat de aceste bande este acel al Belowel, situat la poalele Balcanuluĭ rumeliot.

Acum o săptămână, ziua în amiza mare vr'o două-zecĭ de tâlharĭ înarmaţi până în dinţi aŭ intrat într'un orăşel şi aŭ pretins banĭ şi provisiĭ; dar acestea neputându-lise da imediat, eĭ aŭ dat foc edificiilor publice şi aŭ luat cu eĭ pe primar şi pe poliţaiŭ, pe care 'ĭ aŭ dus în munţi. Soldaţiĭ aflătorĭ în orăşel n'aŭ sărit să'ĭ scape, ceea-ce arată, lucru des în Orient, că eĭ poate aŭ fost înţeleşi cu tâlharii.

Despre aceştĭ doĭ prisonieri nu s'a aflat nimic până acum. O companie militară sosită de la Filipopol a străbătut munţii în toate direcţiunile, dar nu aŭ putut da de urma lor.

Banditii se recrutează în mare parte dintre militienĭ, care de la ultimul resboiŭ 'şi aŭ adus acasă armele şi o mulţime de cartuşe, părăsind orĭ-ce lucru.

Acum 4 zile nişte vînătorĭ ce veniseră cu trenul la vînătoare în munţĭ, aŭ vĕzut cum hoţiĭ dăduseră foc la 10 case care ardeaŭ fără să alerge nimenĭ a le stinge, căcĭ locuitoriĭ fugiseră de frica banditilor.

De la Belowa înainte se întind o mulţime de ferestrae, care pregăteaŭ scânduri şi traverse de drum de fer.

Aci a apărut într'o zi o trupă mare de hoţĭ şi aŭ cerut de fie-care proprietar câte o sumă anumită, dacă voesc să fie lăsaţi a lucra în pace. Celĭ carĭ aŭ putut, aŭ plătit şi aŭ scăpat, iar celor-l'alţĭ li s'aŭ ars stabilimentele.

Patrulele umblă în toate părţile şi daŭ numaĭ de urmele hoţilor, iar de dînşiĭ nu. Aceasta este de mirat.

Microbul sifilisulu ereditar. — Doctoru Kassowitz şi Hocsinger, cunoscuţi pentru lucrările lor în bacteriologie, aŭ făcut de curând o descoperite foarte interesantă. Eĭ aŭ reuşit a găsi în ţecăturile copiilor, afectaţi de sifilis ereditar, un microorganism, care diferă de acela ce e descris şi descoperit de Lustgarten. Aceştĭ microbĭ fură găsiţi în maĭ multe rândurĭ în ficat, în pancreas şi în ţesutul osos bolnav, apoĭ în pele, cu un cuvênt în toate părţile unde procese patologice se făceaŭ cu mare activitate. Aceştia aŭ forma unor streptococeĭ aşezaţi în lanţ. Eĭ aŭ fost găsitĭ în mase în capilarele cele maĭ fine, nefiin incorporate nicĭ o dată chiar în celule ci împrejurul lor.

Microbul Disenterii. — Doctoriĭ Conderelli, Mangeri şi Aradas, în urma unuĭ studiŭ special, cu ocasiunea uneĭ epidemiĭ de disenterie de lângă *Catane*, aŭ descoperit microbul specific al acesteĭ maladiĭ. Eĭ 'l descriŭ ca un baccil şi spun că l'aŭ găsit tot-d'auna în dejecţiunile şi în aerul salelor în care zăceaŭ bolnavĭ disentericĭ. Acelaşĭ baccil fu asemenea găsit în două puţurĭ din care locuitoriĭ satuluĭ, atins de epidemie, luaŭ apă de băut. Experienţe asupra animalelor, prin numeroase inoculaţiunĭ făcute de dânşiĭ aŭ dat o confirmare deplină a părerilor lor şi decĭ poate fi considerat ca microbul specific Disenterii.

Absenţa unuĭ rinichiŭ şi cancer al celuĭ l'alt la un copil de 3 luni. — Dr. I. Wood din Port Richmond relatează casul următor: Fiind chemat la o fetiţă, de 2 zile vede că nu putea urina, copilul avea durerĭ foarte marĭ. Abdomenul era destins şi vinele superficiale abdominale dilatate ca şi hipertrofiate Incercarea de a face cateterizarea era infructuoasă cu toate fomentaţiunile calde şi cu tot tratamentul ce se aplică: copilul sucombă după treĭ zile avênd supresiunea complectă a urineĭ de 5 zile. La autopsie se găsi în abdomen o colecţiune de săruriĭ. Rinichiul stâng lipsea cu totul. Iar în dreapta se găsea o masă, care făcea corp cu intestinele şi care era un rinichiŭ canceros. Uretera era enorm dilatată. Vezica hipertrofiată, contractată şi goală.

Ipnotisaţiunea ca anestesic în facere.— In clinica obstetricală din Viena, doctorul Fritzi a provocat somnul ipnotic la o pacientă de 26 anĭ, fiind aproape să nască, presentându'ĭ cubeta lucitoare a unuĭ termometru. Bolnava adormi uşor şi facerea se termină după o oră. La deşteptare se miră că a făcut. A maĭ întrebuinţat şi în alte doĭ casurĭ însă nu cu acelaş resultat, în ceea ce priveşte repeziciunea venireĭ somnuluĭ.

Lipsa congetinală a vagineĭ şi facerea prin rect. — D-rul Paine din Galveston, a citat în *American Medical Association* acest însemnat caz. Fiind chemat în consultaţiune de dr. Sachs, pentru un caz obstetrical, descoperă o imperforaţie a vagineĭ, care se deschidea în rect; prin acest canal eşa fluxul menstrual şi născuse copilul. Această femee nu ştia că diferă de cele-l'alte şi bărbatul eĭ păru puţin suprins de acest fapt: eraŭ căsătoriţi de un an şi executaŭ cu plăcere actul sexual prin calea descrisă.

Zaharina e o substanţă de 230 orĭ maĭ zaharată ca zahărul de trestie, 1 gram e de ajuns pentru a îndulci doĭ litri de apă; iată dar un compus chimic, care e destinat a juca un rol foarte important, nu numaĭ din punctul de vedere farmaceutic, dar încă şi din punctul de vedere economic.

Descoperită de dr. Fahlberg din New-York, zaharina e un derivat din gudronul de hulie; e un praf alb, topindu-se la 200 grade, solubil în alcool, eter şi glicerină: solubilitatea sa în eter va constitui un preţios caracter pentru a o separa de zaharosă.

Zaharina nu esercită nicĭ un efect toxic asupra omuluĭ şi animalelor şi deja s'a utilisat în tratamentul diabeticilor.

Serviciul telegrafic al „Românieĭ Libere"

Triest, 22 Octobre.

Necontenit sosesc ştirĭ despre pagubele şi stricăciunile enorme, causate de ruperĭ de norĭ în zilele trecute. Prin Friaul vegetaţiunea e distrusă în mare parte. In Cormons apa a ajuns la un metru adâncime. Intre Caprina şi Spessa s'a rupt podul de fer al linieĭ ferate. Pe la Castel-franco a căzut grindină şi *zăpadă* în timp de treĭ ceasurĭ, nimicind toată recolta.

Triest, 22 Octobre.

In porturile litoraluluĭ austro-iliric şi dalmatin, din causa holeriĭ, aŭ fost în luna Septembre în reservă de observaţiune 729 nave cu 4835 persoane echipaj şi 1176 pasageri.

New-York, 22 Octobre.

Greva lucrătorilor întrebuinţaţi la ambalagiul conservelor alimentare în Chicago s'a terminat. Lucrătoriĭ aŭ primit condiţiunile ce li s'aŭ făcut.

Cartierul comercial din Salisbury (Maryland) a fost distrus de un incendiŭ. Pagubele sunt evaluate la un milion dolarĭ saŭ cinci milioane francĭ.

MAI NOU

D. Condrea, institutor din Bacăŭ, este deslipit de la catedra sa, şi însărcinat cu revizoratul şcolar al aceluĭ judeţ.

La gimnaziul din Alexandria s'aŭ numit suplinitorĭ, pe lângă d. C. Hogaş, directorul şi profesor titular de istorie, d-niĭ I. Vîja, absolvent al facultăţiĭ de litere, pentru limba latină, română şi geografie, şi C. Georgescu, absolvent al şcoaleĭ normale superioare din Iaşĭ, pentru matematică şi şciinţe fizico-naturale.

Ni se comunică trista veste că colonelul adjutant Constantin Blaramberg a murit

D. ministru al cultelor şi instrucţieĭ publice a plecat ierĭ la Sinaia pentru a însoţi pe MM. LL. în mersul la Curtea-de-Argeş.

Ministeriul agriculturiĭ va trimite zilele acestea o anchetă la Iaşĭ, care să cerceteze causele greviĭ elevilor de la şcoala tehnică.

D. general dr. Fotino s'a întors din inspecţiunea sanitară ce a făcut diviziuniĭ din Dobrogea.

D-sa a rĕmas foarte încântat şi de sănĕtatea trupelor şi de resultatele bine-făcĕtoare ale ambulanţelor rurale

Ni se scrie din Constanţa:

„In oraşul nostru e o activitate de exportaţie ne obicĭnuită până acum. Nicĭ nu maĭ poţĭ umbla cu trăsura pe strade şi prin oborul de cereale."

Zilele acestea poliţia aŭ aruncat pe gârlă cantităţĭ marĭ de murături de la cârciumarĭ şi de la băcanĭ.

Causa acesteĭ asprimĭ polieneştĭ este descoperirea unuĭ năravu pericolos sănătăţiĭ publice, năravul celor maĭ mulţi negustorĭ de a pune gologanĭ în borcanele cu murăturĭ ca să le dea o faţă maĭ atrăgĕtoare. Gologaniĭ în oţet fac pe eĭ oxid de cupru, care e o violentă otravă.

Linia ferată Bender-Reni, făcută în timpul resboiuluĭ din 1876—1877, şi stricată de Ruşĭ în urma resboiuluĭ, e restabilită din noŭ aşa că poate fi pusă în circulaţiune în orĭ-ce moment. Podurile de pe această linie sunt toate de fier.

Din Varşovia se anunţă, că guvernatorul general Gurko a primit o scrisoare autografă de la Ţarul cu propunerea, să primească postul de comisar extra-ordinar în Bulgaria. Gurko a răspuns, că se simte prea flatat de noua dovadă de încredere a Ţaruluĭ, dar crede, că acţiunea sa numaĭ atuncĭ va avea succes, daca va fi sprijinit de forţa militară. După aceasta generalul Gurko a primit o depeşă cifrată a Ţaruluĭ şi a plecat imediat la Petersburg.

SPECTACOLE

THEATRUL NATIONAL

Societatea Dramatică.

Sâmbătă la 11 Octobre 1886

Se va representa piesa:

MANDRIE şi AMOR

(Le maître de Forges).

*Dramă în 4 acte şi 5 tablouri de d-nu GEORGES OHNET. — Tradusă în Românește de d ****

Distribuţiunea

Moulinet	D-nu	St. Iulian
Philippe Derblay.	»	Gr. Manol.
Bachelin	»	P. Vellescu
Ducele de Bligny	»	C. Nottara
Baronul de Prefont	»	I. Petrescu
Octav	»	V. Alexan.
Generalul	»	N. Basarab.
Gobert	»	M. Matees.
Doctorul Servan.	»	Th. Petres.
Prefectul	»	I. Niculescu
De Pontac.	»	G. Cărja
Jean	»	I. Jianu
Un uvrier	»	I. Băilescu
Un servitor	»	N. Vasilescu
Claire de Beaulieu.	D na	Ar. R. Mano.
Athenaise	»	Am. Notiara
Marquisa de Beaulieu.	»	M. Vasilescu
Barona de Prefont.	»	El. Mateescu
Suzana	D-ra	S. Laxer
Brigita	»	Al. Alexand.

Duminică, se represintă piesa: **PYGMALION.**

TEATRU DACIA. — Astă-zĭ 11 Octobre 1886 Prima representaţiune extra-ordinară după întoarcerea din Indiĭ a d-lor Moceanu, Velescu şi I. D. Ionescu, cu concursul d-reĭ Edmea Habudianu, d-luĭ P. Brătian, d-reĭ Julietta Săraţeanu, d-nu Michel şi d-nul Scuffi, maestrii de arme, d-na Petrescu, d-nu I. Bosie, C. Bosie, d-nu Armăşescu, Bălănescu, I. Bucovineanu, C. Bucovineanu, d-nu Tadelli şi al elevilor d-lor Moceanu şi Velescu între carĭ se va distinge d-nu T. Lupu.

Inceputul va fi la 8 ore precis.

Astăzĭ. Duminică 12 Octobre 1886, representaţiune extra-ordinară dată în beneficiul d-luĭ Gr. Racoveanu. Se va juca pentru prima oară piesa: **Ţepeş saŭ os ătul de sânge în ziua de Paşte.** Dramă istorică în 4 acte şi 1 tablou.

SCHIMBAREA DOMICILIULUI
Dr. SALTER
Special. Boale de femeĭ şi Syphilis
S'A MUTAT
vis-à-vis de grădina Sf. Gorge, lângă Banca Românieĭ.
Strada Lipscani Nr. 96, etagiu I
Consultaţiuni în toate zilele de la 2—5.

VIN NEGRU
de Oraviţa şi Golu-Drâncea
Vechiŭ de 4 anĭ, calitate superioară tutulor altor vinurĭ.—15 fr. vadra şi
ALB DE DRAGAŞANI
din recolta anuluĭ 1881. — 15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & Comp.
18. STRADA LIPSCANI. 18

CASA DE SCHIMB
C. STERIU & Comp
No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCURESCI

Pe ziua de 10/22 Octombre ora 10, 1886.

	Cump.	Vênd.
5% Imprumutul Comunal	75 1/4	75 3/4
5% Scrisurĭ Funciare urbane.	83 1/2	83 3/4
5% » » Rurale.	86 3/4	87 1/4
5% Rentă Română perpetuă.	92	92 1/2
5% » amortisabilă.	94 1/4	94 1/2
6% Scrisurĭ Funciare Urbane.	92	92 1/4
6% Oblig. de Stat (conv. Rurale].	87 3/4	88 1/4
6% » » » Căile ferate Rom.	—	—
7% Scrisurĭ Funciare Urbane	100 1/2	101
7% » » Rurale	103 3/4	104 1/4
5% Imprum. Comunal 1884 noĭ.	—	—
8% Imprumutul Oppenheim	—	—
Oblig. Case. Pensiun. (Nom. 300]	212	215
Impr. cu prime oraşul Bucurescĭ.	34	35
Acţiunĭ Credit Mobiliar	—	—
» Construcţiunĭ.	—	—
» Naţionale	—	—
» Dacia-România	270	275
» Banca Naţională	1025	1030 3/4
Fiorini Valuta Austriacă.	202	202
Mărcĭ Germane	124	125
Bilete Francese	100	100 1/2
» Englese	24 1/2	25
Ruble Ruseştĭ	244	246
Aur contra Argint şi Bilete	15 3/4	15.85

NB. Cursul de maĭ sus este în monedă de aur socotit după cursul fiscului.

Adresa pentru telegrame: **STERIU.**

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCURESCI

BULETIN ATMOSFERIC

De la 10 Vin. Oct. 1886 8 ore dim.

STATIUNI	Barometru redus la 0o şi la nivelul mărel	Temperatura aerului în Co	Vêntul	Starea cerului	In 24 o. tem Maximum	In 24 o. tem Minimum
T.-Severin	760.3	1.54	SW	acop.	23	15
Balota	761.2	15.8	—	fsenin	24	11
Craiova	759.7	8.3	—	acop.	15	15
Slatina	758.0	8.4	—	f. sen.	16	15
Giurgiu	760.4	13.0	—	p. nor.	14	13
Constanţa	758.4	16.3	W	noros	23	15
Sulina	758.2	15.4	WSW	senin	19	8
Galaţĭ	757.6	12.9	SW	f. sen.	20	14
Brăila	757.3	12.4	—	»	22	9
Sinaia	758.6	17.2	—	»	22	11
Bacăŭ	744.3	14.0	S	»	25	13

Starea Mărel: La Constanţa, şi Sulina f. liniştită.

Sâm. 11 Octombre. 8 ore dim.

Bucurescĭ	764.6	9.7	W	p. nor.	25	8

Observaţiunĭ: Barometru se urcă.

Direct. Ob., St. C. Hepites.

FOIŢA ROMANIEI LIBERE
— 11 Octobre. — 34

HENRY CAUVAIN

MĂNA SANGERATĂ

(Urmare).

Se duseră într'un salonaş care da în strada Păcĭi. Vizita Janeĭ nu fu aşteptată multă vreme. Jana sosi numaĭ decât, ţiind pe George de mână, zîmbitoare, fericită, admirabil de frumoasă în haĭnele eĭ albe, cu părul despletit căzêndu'ĭ pe umerĭ.

— Ah! vĕ mulţumesc! vĕ mulţumesc!... zise ea abĭa putênd vorbi.

Atât putu zice. Insă, în focu recunoştinţi sale sări de gâtul celor doĭ tinerĭ şi-ĭ sărută cu drag.

Deocamdată d-nul Bidache schimbă toate feţele. Căzu pe un scaun, prea mişcat, cu zbîrniturĭ în cap şi scînteĭ verzĭ înaintea ochilor.

Jana voi s'asculte istorisirea aventurilor lor de peste noapte. Patrick eĭ povesti tot. Ea se minună de curaju, de sângele rece, de dibăcia întrebuinţată în împrejurarea aceasta de d-nul Bidache, pentru că luĭ i se cuvenea onoarea planuluĭ îndrăzneţ a căruĭ reuşită fusese aşa de sigură şi aşa de complectă.

Pe când fata se uita la el cu admiraţie şi cu recunoştinţă, d-nul Bidache şedea pe marginea scaunuluĭ, cu ochiĭ în jos şi roşindu-se pe tot minutu. Era destul de greŭ ca să cunoască cine-va în omul acesta stângacĭ şi sfios pe îndrăzneţul tênĕr care, în noaptea aceea aşa de tulburată, condusese cu atâta dibăcie o expediţie primejdioasă, arĕtând o energie, o hotărâre, o agilitate uimitoare, luptând în potriva unor adversarĭ fioroşi şi alergând pe învelitorĭ, cu revolverul în mână, ca să asigure scăparea luĭ George.

— Ah! acum n'aŭ să mi'l maĭ ia, decât numaĭ dacă mĕ vor omorĭ! zise Jana strângêndu'şĭ frăţioru în braţe.

— N'aĭ să te temĭ de nimic, domnişoară, răspunse d-nul Bidache. Banda aceasta primejdioasă este nimicită, slavă Domnuluĭ! Şeful a rĕmas singur, fără nicĭ un tovarăş care să'l maĭ ajute cu atâta dibăcie şi cutezanţă. Dar n'are să ne scape, curînd o să punem mâna şi pe el!

— Ah! măcar de s'ar împlini cum ziceţĭ, pentru că, atâta vreme cât va trăi mişelu acesta liber, eŭ tot mereŭ am să simţ o amerinţare grozavă planând pe capul meŭ şi p'a luĭ George!

— Eĭ bine! o să ne silim să te scăpăm de grija asta, zise d-nul Bidache. — Viĭ, domnule O'Keddy?

— Negreşit, negreşit, răspunse voios Patrick sculându-se; cu d-ta aşĭ merge până la capĕtu lumi. Unde mĕ ducĭ?

— Nu tocmaĭ departe, zise d-nul Bidache zîmbind. Maĭ întêĭ pe bulevardul la Chapelle, la postul de poliţie, unde vreaŭ să întreb pe tîlhariĭ noştri; pe urmă vom pleca la Lorient.

— La Lorient! zise Patrick holbând ochiĭ. Ce să căutăm acolo?

— O să'ţĭ spun pe drum. Vino, n'avem vreme de pierdut.

XIV.

Otelul pe care'l locuia domnul de Valladorès cu muma sa era situat în capu de sus al alei Villiers. Se compunea dintr'un singur cat d'asupra unuĭ subsol nalt şi coprinzêndu un frumos şir de apartamente admirabil dispuse pentru recepţiunĭ.

Il cumpĕraseră mobilat gata, cu doĭ lunĭ maĭ nainte de la un gentilom rus care se ruinase.

In ziua de Sâmbătă 3 Februare, pe la ceasurile 11 seara, un şir lung de trăsurĭ intra încet pe poarta cea mare şi eşa pe o altă poartă după bulevardul Courcelles, după ce depunea pe covorul roşu, ce ducea la scara acoperită cu florĭ, femeĭ elegante cu costume variate, originale.

La intrarea primuluĭ salon decorat cu tapiseriĭ clare sta marchiza Juana, foarte frumoasă în vestmintele sale negre de Caterină de Medicis şi primind cu graţie pe invitaţĭ sĕĭ. Ceva maĭ departe, fiul sĕŭ, purtând un costum elegant de nobil din evul meziŭ, conducea damele în salonul cel mare unde se juca.

La miezul nopţiĭ, serbarea era în toată strălucirea eĭ. O mulţime strălucită, animată, umplea saloanele, şi'ţĭ era drag să vezĭ perechile acestea cu costume elegante, suind şi coborând neîncetat scara cea mare cu rampă de lemn sculptat care ducea la un bufet elegant din catul întêĭ.

Domnul de Caserte venise şi el invitat fiind de D-nul de Valladorès.

Şedea cu D-nul de Morleux în capul de jos al scărĭ inundată de luminĭ şi de florĭ, şi priveaŭ la mulţime.

— Adevĕrat, zicea domnul de Morleux, numaĭ la Paris se poate vedea un astfel de spectacol. Iacă oamenĭ carĭ aŭ debarcat aci numaĭ de două lunĭ. Se ştie numaĭ că vin din Mexic. Aŭ adus scrisorĭ de recomandaţie care le aŭ deschis câteva saloane străine din Paris. Daŭ o serbare şi maĭ mult de cât cincĭ sute de persoane daŭ fuga la eĭ. Din aceste cincĭ sute de persoane poate numaĭ patru zecĭ îĭ cunosc.

— Da, este foarte ciudat zise domnul de Caserte zîmbind.

— Şi bagă de seamă că oaspeţiĭ noştriĭ sunt patronaţĭ de ambasada Spanieĭ, şi de câte va familiĭ bune americane. Dar chiar să nu fi avut eĭ referinţele acestea, tot sunt sigur că le ar fi uşor să dea o serbare tot aşa de căutată şi tot aşa de isbutită. Parisienĭi sunt de o indulgenţă adevĕrat extraordinară pentru ceĭ care vin de departe. Numaĭ să fie bogaţĭ, nu'ĭ întreabă nimenĭ de unde vin nicĭ ce aŭ făcut în ţara lor.

— Cu toate acestea mĕ tem că foburgul Saint-Germain şi buna societate parisiană lipsesc d'aci.

— De sigur, de şi de câţĭ-va anĭ foburgul Saint Germain s'arată d'o toleranţă... Dar gândeşte-te numaĭ ce sprijin considerabil aduce în Paris lumea ebreă şi americană compusă din toţĭ burtă-verde cu pielea măslinie, din toate aceste cocoane cu ochĭ marĭ negri care vin să încerce, eĭ hazardurile, joculuĭ, şi ele să caute averea şi măritişul!.. Maĭ adaogă pe lângă aceştia pe oamenĭ care neposedând multe relaţiĭ, umblă după toate sĕrbările şi solicitează invitaţiĭ fără să caute să afle ce fel de renume aŭ stĕpâniĭ caseĭ.. şi veĭ pricepe succesul obţinut astă seară de balul marchisuluĭ de Valladorès.

(Va urma).

www.dacoromanica.ro

De închiriat două case conținând fie-care câte 7 camere în tot bucătărie grajd pivniță curte cu grădină spațioasă str. Negustorî Nr. 21, 23.

6000 leî se cere cu împrumut pe hipotecă de primul rang. — A se adresa la administrația ziarului.

Subsemnatul anunță Onorabila mea clientelă, că mi-a sosit **Stofe de Toamna și Iarna**, Franceze și Engleze, tot d'odată Stofe și pliduri Naționale din fabrica d-luĭ Garoflide.

VLADIMIR
Croitorul Curței, — 4, strada Regală, 4

AVIS
BACANILOR și RESTAURANTILOR

Cognac de vin, adeverat, din fabrica Patesti (Focsiani). — Se află de vênzare în strada Plevneĭ, Nr. 60, cu prețul de **1 leŭ 80 bani** butilia și litrul **2 leĭ 20 banĭ**.

N. I. VASILIU.

MUZICA POPULARA
PREMIATA DE ACADEMIE

Aŭ apărut, această prețioasă comoară națională, culeasă din toate țările române!

Treĭ volume deja gata se află de vînzare la Socec și Graeve din Capitală.

Volumul I. Balade, Colinde, Doine, Idyle, voce și piano 381 ariĭ.
» II. Horele noastre 500 ariĭ.
» III. Jocurĭ de briŭ 250 ariĭ.

Acest document străbun, este de mare interes național, sub toate rapoartele.

REUMATISMUL

PODAGRA, DURERILE DE SIALE. RACELILE DIFERITE, NEVRALGIILE, Etc. Se vindecă prin **Esentia Antireumatica Ciura.** — Prețul 4 leĭ.

DEPOSIT LA: *FARMACIA „NAȚIONALA"*, STRADA LIPSCANI, **București, Palatul Dacia-România, București.**

En cours du publication dans

LE JOURNAL DU DIMANCHE

Recueil littéraire illustré qui paraît tous les Dimanches

LE SECRET DU MARI
Roman posthume et inédit par Octave FÉRE

LA MÈRE RAINETTE
Par Charles DESLYS.

SAUVÉE PAR LA MORT
Par Charles-Bernard DEROSNE

10 cent. le Numéro de 16 pages chez tous les Libraires

Abonnements : Départaments, 1 an, 8 fr.— 6 mois, 4 fr.
Pour tous les pays faisant partir de l'Union postale
1 an 8 fr. 50. — 6 mois, 4 fr. 25

La Collection se compose actuellement de 55 volumes et renferme les Ouvrages des meilleurs Ecrivains contemporains.

Envoi franco sur demande affranchie d'un numéro spécimen et du catalogue indiquant les primes.

EN PRÉPARATION :
Romans de Charles MEROUVEL, Cam. BIAS, Alf. BRÉHAT, etc

BUREAUX : 11, Place Sant-Andre-des-Arts. — PARIS.

DE ARENDAT

De la Sf. Gheorghe 18.7, o moară (moșia Cioroaica) cu doŭ roate de Făcăŭ, pe apa Teleorman, 20 de minute de orașul Alexandria, cu conacu și reloju eĭ de opt-sprezece pogoane. — Doritorĭ să se adreseze la proprietară, d-na Smaranda Furculescu, Calea Griviței, Nr. 39. — Bucuresci.

UN COTEȚ

cu porumbeĭ de vînzare. — A se adresa la administrațiunea acestuĭ ziar Pasagiul Român, Nr. 3 bis.

MICHA

Administrațiunea :
PARIS, 8, boulev Montmartre.

GRANDE-GRILLE.—Afecțiuni limfatice, bólă căilor mistuitóre, umflarea ficatuluĭ s'a splineĭ, opstrucțiuni viscerlae, calcule biliare

HOPITAL. — Afecțiuni ale căilor mistuitóre, greutate la stomacŭ, mistuire grea, nepoftă de mâncare, gastralgie, dispepsie.

CELESTINS. — Afecțiunile renichilor ale beșicei, nisip, pétră, gută, diabetă, albuminăriă.

HAUTERIVE. — Afecțiunile rinichilor, ale beșicei, năsip, pétră, gută, diabetă, albuminariă.

Se numele inventatorului pe capsulă.

Depositul în Bucuresci la dd Martanovitz și Hertog.

DE INCHIRIAT

De la St. Dimitrie două saloane spațioase in strada Regală, Nr. 17, (fosta Universal) și maĭ multe camere micĭ, uă pivniță mare boltită și sub pivniță gheță̆rie, și maĭ multe camere în podul caseĭ; în față uă curte mare.

A se adresa la proprietarĭ: F. Göbl fiĭ, Pasagiul Român, nr. 12.

SPECIALITATI MEDICAMENTOASE

BUCURESCI Strada Lipscanĭ — PREPARATE DE — BUCURESCI Palatul 'Dacia,

I. A. CIURA, farmacist

APROBATE DE ONOR. CONSILIU MEDICAL SUPERIOR

PROTOXALATUL DE FER CIURA. Acest feruginos se poate întrebuința cu mare succes contra *cachexieĭ urbaine* atonie de diferite organe, lipsă de poftă de mâncare, digestiune neregulată, dispepsie, gastralgie, ftisie pulmonară (otică) scroffurĭ, rachichime, lipsă de sânge, ne-venirea obicĭnuită a femeilor și contra tutor boalelor ce provin din causa lipseĭ de sânge.

PROTOXALATUL DE FER CIURA reanimă și vivifică bătrănețea, susține vederea la etatea unde ea se turbură și slăbește.

Pentru cloroase (gălbinare), fața palidă, anemie, cloro-anemie, convalescențele în genere, și maĭ cu seamă acelea carĭ vin după friguri obicĭnuite saŭ thifoide, după vĕrsat, după pojar, etc., etc., este reconstituantul cel maĭ energic și cel maĭ prompt cunoscut până azĭ.

PROTOXALATUL DE FER CIURA combate asemenea și afecțiunile mucoase vaginale și uterine, exersând asupră-le o acțiune puternică și suverană; *poala albă* (leucorrhées saŭ pertes blanches) dispare în scurt timp.

Instrucțiunea acompaniază fie-care flacon.

PREȚIUL 2 LEI.

Pastile de chlorat de potasă

Specific contra boalelor de gât, maladielor voceĭ, inflamațiunilor și ulcerațiunilor gureĭ, contra angineĭ a scorbutuluĭ și a salivațiuneĭ mercuriale. Acest remediŭ prețios se recomandă pentru oratorĭ, advocațĭ, profesorĭ și cântareț̆ĭ întreține dulceața și claritatea voceĭ.

Fie-care cutie poartă instrucțiunea.

PREȚIUL 2 LEI.

Depoul principal la FARMACIA NAȚIONALA, strada Lipscanĭ, Palatul Dacia-Romania; în detaliĭ la cele maĭ multe farmaciĭ din țară.

Marele și distinsul Magazin

LA **CAVALERUL DE MODE**

LA **CAVALERUL DE MODE**

— 2, STRADA SIELARI și COLȚUL COVACI, 2. —

Previne pe distinsa sa Clientelă că pentru SESONUL DE TOAMNĂ și IARNĂ a confecționat aci în Țară un MARE ȘI ELEGANT ASORTIMENT DE

HAINE PENTRU BARBATI SI BAETI

din cele maĭ fine și elegante ștofe Franceze și Engleze — Eleganța și soliditatea confecțiuneĭ oferă Onor. Cumpĕrător cele maĭ marĭ avantage, putêndu-și procura la noĭ Haine confecționate în țară fine și solide și a se dispensa de costisitoarele comande adesea nemulțumitoare.

DE REMARCAT

Modernele costume à la *„Battenberg."* Pardesiurĭ cu și fără talie *„Dernière Mode."* Redingote cu veste de *„Adrian* și *Tricale."* Veste broșate de lână și mătase. Eleganta colecțiune de Pantaloni fantaisie. Paltoane de Montagnak, Cocimin, etc. Frac și Costume fine de Salon. Blănĭ de voiaj și oraș. Blănuțe de vênătoare, etc. etc.

Recomandăm cu deosebire un bogat asortiment de stofe pentru comande

Cavalerul de Mode,
2, Strada Șelarĭ și Colțul Covacĭ, 2.

CAPSULE ANTIBLENORHAGICE
preperate de I. OSWALD, farmacist
— APROBATE DE ONORABILUL CONSILIU MEDICAL SUPERIOR. —

Vindecă cu siguranță boalele secrete precum: **scurgerĭ vechĭ** și noŭĭ, catharurĭ de vesică și altele.

— Prețul uneĭ cutiĭ 4 leĭ. —

Comandele prin poștă însoțite de 4 leĭ 50 banĭ în mărcĭ saŭ mandate poștale, se efectuază prompt — Deposit principal: Galați, farmacia Oswald.— Bucureștĭ, farmacia F. W. Zürner, vis à-vis de Pasagiul Român.

C. WALTER

Are onoare d'a informa numeroasa sa Clientelă, că a deschis și în

BUCUREȘTI, Nr. 41 CALEA VICTORIEI, Nr. 41

O CASA DE CROITORIE

Care va funcționa în aceleași condițiunĭ ca și aceia din IAȘI.

INSTITUTUL „LUMINA"

46, Calea Rahoveĭ, 46 — BUCURESCI — 46, Calea Rahoveĭ, 46

Invĕțĕmêntul după programul Statuluĭ de la care se priimesc certificatele de promovare.

Clase primarĭ și gimnasialĭ în internat și preparațiunĭ pentru liceŭ și scoala militară. Localul spațios și igienic cu grădină și curte pentru scolarĭ. Regulament serios și îngrijire părintească. Prospecte se espediază la cerere.

Director, D. R. CORDESCU.

CÂȘTIGUL PRINCIPAL **500,000** mărcĭ **625,000** francĭ în aur

ANUNCIU DE NOROC

Câștigurile sunt garantate de Stat

Invitație de participare

la norocul de câștigurĭ

de la marele tragerĭ de prime garantate de Statul Hamburg

9 Milioane 880,450 mărcĭ imperiale

trebue numaĭ decât câștige neapărat

In aceste tragerĭ **avantagioase** conținênd după prospect numaĭ încă 100,000 loturĭ, ies câștigurile următoare, adică;

Câștigul principal este prețuit **500,000** mărcĭ.

prima	de 300,000 mărcĭ	26 câștiguri	de 10,000 mărcĭ
1 câștig	de 200,000 mărcĭ	56 câștiguri	de 5,000 mărcĭ
2 câștiguri	de 100,000 mărcĭ	106 câștiguri	de 3,000 mărcĭ
1 câștig	de 90,000 mărcĭ	253 câștiguri	de 2,000 mărcĭ
1 câștig	de 80,000 mărcĭ	512 câștiguri	de 1,000 mărcĭ
2 câștiguri	de 70,000 mărcĭ	818 câștiguri	de 500 mărcĭ
1 câștig	de 60,000 mărcĭ	150 câștiguri	de 300,200,150 m.
2 câștiguri	de 50,000 mărcĭ	31720 câștiguri	de 145 mărcĭ
1 câștig	de 30,000 mărcĭ	7980 câștiguri	de 124,100,94 m.
5 câștiguri	de 20,000 mărcĭ	8850 câștiguri	de 67,40,20 mărcĭ
3 câștiguri	de 15,000 mărcĭ	total 50,500	de câștiguri

carĭ vor câștiga de sigur în 7 părțĭ în spațiul de câte-va luni.

Câștigul principal de 1-a clasă este de M. 50,000 acela de a 2-a clasă M. 60,000, în a 3-a M. 70,000, 4-a M. 80,000, 5-a M. 90,000, 6-a M. 100,000, în a 7-a M. 200.000 și cu prima de M. 300,000 eventual M. 500,000.

Pentru prima tragere a câștigurilor fixată în mod oficial costă

lotul original întreg	**numaĭ leĭ 7.50 b. în aur.**
jumĕtate lot original	**numaĭ leĭ 3.75 b. în aur.**
sfertul lot original	**numaĭ leĭ 1.88 b. în aur.**

și expediez loturĭ originale garantate de stat nu promisiuni oprite cu prospectul prevĕzute cu armele Statuluĭ chiar în țările cele maĭ departate, daca se trimete francat suma în note de bancă. Fie-care participator primește imediat după tragere lista oficială, fără a face cerere.

Trimet de asemenea din nainte gratis prospectul prevĕzut cu armele statuluĭ conținând misele și divisiunile câștigurilor în cele 6 clase urmatoare.

Plata și trimeterea sumelor câștigate se face prin mine direct și prompt și sub discreția cea maĭ absolută.

Ori ce comandă se poate face prin mandat postal. — Rugam să se adreseze toate ordinile imediat până la

30 Octobre 1886 st. n.

din cauza epocei apropiate a tragereĭ cu toată încrederea către

Samuel Heckscher Senr.,
Bancher și comptoar de schimb la HAMBURG (oraș liber).

DE ARENDAT

O moșie de 1000 pogoane, în apropiere de Bucuresci, cu conac, grajd, pivniță, curte, grădină, 2 fântâni, 2 iazuri, 2 heleștee, 2 mori de apă, 2 mori de vânt, 2 vetre de sat, 2 cârciume, 2 biserici, 2 școli, 2 poduri, 2 poște, 2 telegrafe, 2 gări, 2 linii de cale ferată, 2 linii de tramvai, 2 linii de omnibus, 2 linii de vapoare, 2 linii de aeroplane, 2 linii de submarine, 2 linii de rachete, 2 linii de sateliți, 2 linii de comete, 2 linii de stele, 2 linii de planete, 2 linii de galaxii, 2 linii de universuri, 2 linii de infinit.

Un agricultor teoretic și practic cu bune cercĭ încate, dorește a se angaja la o moșie ca administrator saŭ compabil.

A se adresa strada Basarab, vis-à-vis No. 36.

INSTITUTU MEDICAL
BUCURESCI
6, STRADA VESTEI, 6

Secția medicală

1. Hydrotherapia. 2. Electrizare. 3. Orthopedie, 4 Gimnastică Medicală, 5. Inhalațiĭ, 6. Masajiŭ sistematic, 7. Serviciul la domiciliŭ 8. Consultațiĭ medicale.

Secția Higienică

1 Bae abur	2.50
1 Bae de putină cu și fără dușe	2.—
medicamente	0.—
1 dușe rece sistematică	1.—

BAI DE ABUR
ȘI DE
PUTINA

Nota. 1 Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore dimineața până la 7 ore seara.

2. Pentru Dame însă, băile de abur, odată pe săptămână Vineria de la 7 ore dimineața până la 2 ost meridian.

Prețurile la secția medicală conform prospectuluĭ.

Direcțiunea.

Primește spre efectuare tot felul de

LUCRARI TIPOGRAFICE DE LUX ȘI MERCANTILE

PRECUM:

BONURI, CECURI, COMPTURI,
POLIȚE, FACTURI, REGISTRE.

DIFERITE INVITAȚUNĬ DE BAPTEZ, NUNTĂ, ETC.

CONTRACTE

ZIARE

ATELIER DE LEGĂTORIE *execută ori-ce fel de lucrărĭ în acéstă branșă.*

TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII

BUCURESCI. — 12, PASSAGIUL ROMĂN, 12.

Se execută

DIFERITE CĂRȚI
SCOLASTICE ȘI DIDACTICE
în tóte limbele usuale și orĭ-ce mărime.

SPECIALITATE DE CĂRȚI DE VISITĂ

Deposit de Carnete pentru lucrătorĭ, Foĭ de plată, State, Liste de bucate și tot ce se atinge de Comptabilitate pentru Păduri și Moșiĭ.

Domniĭ proprietarĭ și arendașĭ 'șĭ pot adresa comandele prin scrisorĭ

Două Medaliĭ de Argint de la Expositiunea din Bucuresci și Iași 1865. Medalia Bene-Merenti.

ACURATEȚA ȘI ESACTITATEA SUNT DEVISA STABILIMENTULUI.

Tipografia Curțiĭ Regale, propietarĭ F. Göbl Fiĭ, Passagiul Român, 12.

www.dacoromanica.ro